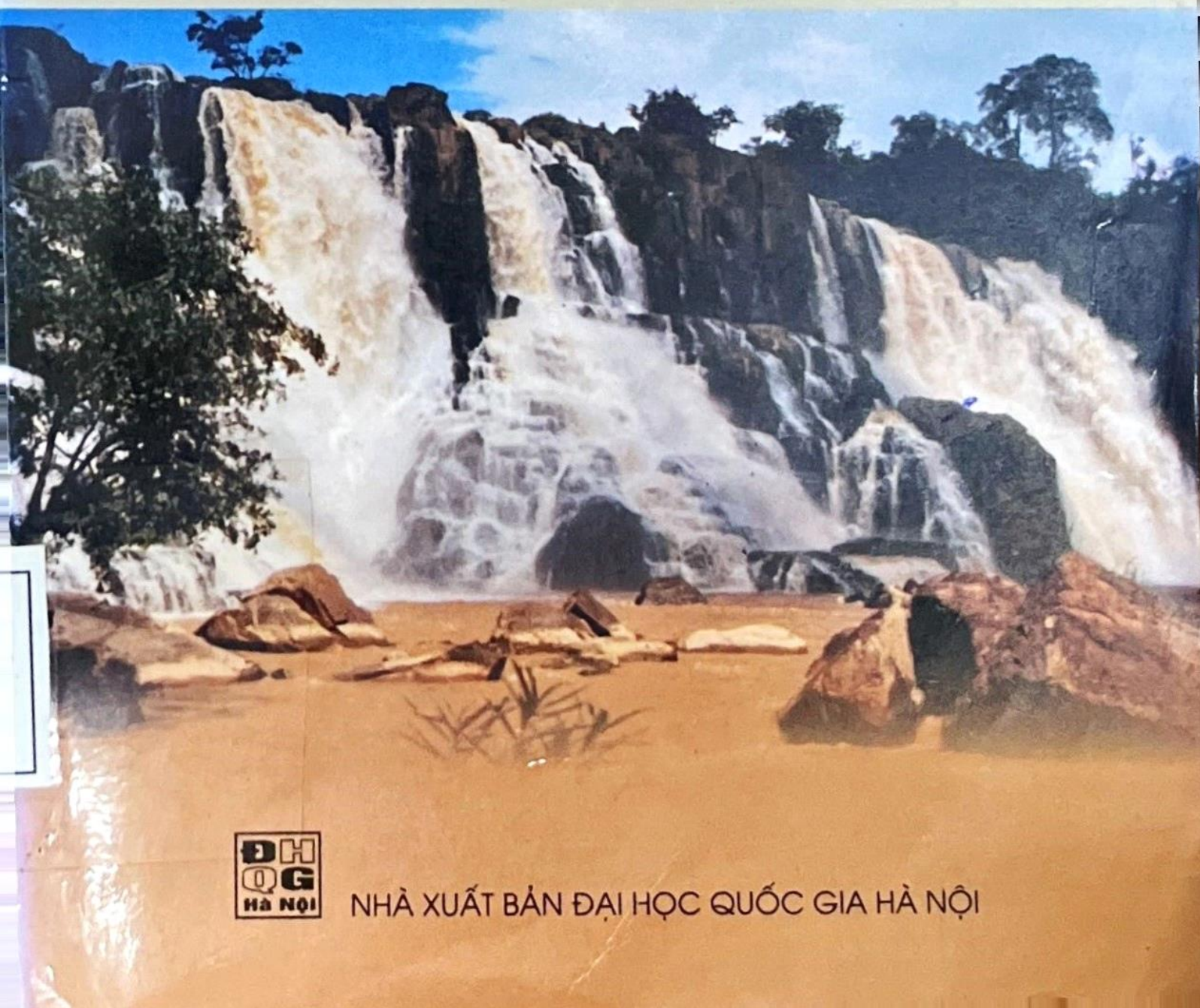

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

NGUYỄN ĐÌNH HOÈ - VŨ VĂN HIẾU

Du lịch bền vững

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
NGUYỄN ĐÌNH HOÈ - VŨ VĂN HIẾU

DU LỊCH BỀN VỮNG

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI - 2001

MỤC LỤC

Mở đầu	13
Chương 1: DU LỊCH VÀ MÔI TRƯỜNG	17
1.1. Lịch sử các loại hình du lịch	17
1.2. Vị trí của du lịch trong phát triển	21
1.2.1. Tiếp cận kinh tế chính trị	23
1.2.1.1. Tổ chức của du lịch quốc tế	23
1.2.1.2. Cấu trúc của nền kinh tế du lịch ở các nước đang phát triển	26
1.2.1.3. Mô hình cô lập du khách	27
1.2.2. Tiếp cận chức năng	29
1.3. Những đặc trưng cơ bản của lãnh thổ (điểm) du lịch	30
1.3.1. Tính xen ghép	315
1.3.2. Vòng đời của điểm du lịch	32
1.3.3. Khả năng tải của điểm du lịch	36
1.3.3.1. Khả năng tải sinh thái	38
1.3.3.2. Khả năng tải xã hội	39
1.3.3.3. Khả năng tải kinh tế	39
1.3.4. Tác động môi trường của du lịch	40

1.3.4.1. Tác động của du lịch lên các yếu tố sinh thái tự nhiên	40
1.3.4.2. Tác động của du lịch lên hệ xã hội - nhân văn.....	46
1.3.5. Sức ép môi trường lên phát triển du lịch bền vững	53
1.3.5.1. Khái niệm về sức ép môi trường	54
1.3.5.2. Một số dạng sức ép môi trường chính.....	56
Kết luận Chương 1	62
Chương 2 : DU LỊCH BỀN VỮNG.....	63
✓ 2.1. Khái niệm chung	63
✓ 2.2. Những nguyên tắc của du lịch bền vững.....	64
2.3. Chính sách du lịch bền vững trên thế giới.....	66
2.4. Các biện pháp tự điều chỉnh nhằm đạt đến sự bền vững.....	73
2.4.1. Tiếp thị và nhân sinh thái	73
2.4.2. Phát triển một chính sách tiêu thụ có ý nghĩa môi trường.....	76
2.4.3. Quản lý năng lượng.....	76
2.4.4. Tiết kiệm nước.....	76
2.4.5. Quản lý chất thải	77
2.4.6. Giao thông vận tải	77
2.4.7. Đào tạo	77
2.4.8. Giáo dục và thông tin du lịch.....	82

2.4.9. Sử dụng các biện pháp can thiệp trong những tình huống cần thiết nhằm bảo vệ đối tượng du lịch.....	84
2.5. Một số mô hình du lịch bền vững.....	87
2.5.1. Làng du lịch ở Austria	87
2.5.2. ECOMOST: Mô hình du lịch bền vững của cộng đồng Châu Âu	88
2.5.3. Mô hình du lịch bền vững ở Hoàng Sơn - Trung Quốc.	90
2.6. Tổ chức sự tham gia của cộng đồng vào quản lý và tiến hành hoạt động du lịch.	93
2.7. Đánh giá tính bền vững của du lịch.....	98
2.7.1. Đánh giá hoạt động du lịch dựa vào khả năng tải.....	99
2.7.2. Đánh giá hoạt động du lịch dựa vào bộ chỉ thị môi trường của Tổ chức Du lịch Thế giới (WTO).....	101
2.7.3. Bộ chỉ thị đánh giá nhanh tính bền vững của một điểm du lịch	105
Kết luận Chương 2	109
Chương 3: DU LỊCH BỀN VỮNG Ở CÁC VÙNG SINH THÁI NHẠY CẢM	110
3.1. Du lịch bền vững ở vùng bờ biển	111
3.1.1. Phạm vi của vùng bờ biển (VBB).....	111
3.1.2. Các yếu tố sinh thái chính ảnh hưởng đến du lịch	112
3.1.3. Các bãi biển thích hợp cho du lịch.....	114

3.1.4. Các giai đoạn phát triển của điểm du lịch bãi biển	115
3.1.5. Các loại hình điểm du lịch	116
3.1.6. Tác động môi trường của du lịch ven biển	118
3.1.7. Quy hoạch bền vững cho du lịch ven biển	121
3.2. du lịch bền vững ở miền núi	126
3.2.1. Những đặc trưng sinh thái của miền núi liên quan đến du lịch	126
3.2.2. Các loại hình du lịch miền núi	129
3.2.3. Tác động môi trường của du lịch miền núi	162
3.2.4. Định hướng phát triển du lịch bền vững ở miền núi	136
3.3. Du lịch bền vững tại các vùng sinh thái hoang sơ: Du lịch sinh thái (Ecotourism)	139
3.3.1. Xác định khái niệm	139
3.3.2. Những nguyên tắc của du lịch sinh thái	141
3.3.3. Các yếu tố đảm bảo thành công cho du lịch sinh thái	144
3.3.4. Định hướng quy hoạch xây dựng và quản lý các điểm du lịch sinh thái	145
3.3.4.1. Hướng dẫn quy hoạch điểm du lịch sinh thái	145
3.3.4.2. Hướng dẫn kiến trúc các công trình xây dựng trọng điểm du lịch sinh thái	147
3.3.4.3. Hướng dẫn về sử dụng năng lượng và cơ sở hạ tầng	148

3.3.4.4. Quản lý chất thải ở các điểm du lịch sinh thái	149
Kết luận Chương 3	150
Tài liệu tham khảo	151
Phụ Lục: HIỆN TRẠNG MÔI TRƯỜNG VÀ PHÁT TRIỂN Ở MỘT SỐ ĐIỂM DU LỊCH VIỆT NAM	154
SaPa (1998) - Du lịch miền núi	155
Sầm Sơn (1998) - Du lịch biển	161
Mai Châu (1998) - Du lịch làng bản	166
Huế (1995) - Du lịch cổ đô	171
Chùa Hương (1998) - Du lịch lễ hội	175
Đền Hùng (1996) - Du lịch lễ hội	179
Sân Golf Đồng Mô, Hà Tây - Du lịch thể thao	183